

Van de voorzitter: Onderwijs in het brandpunt van de belangstelling

Focus op de belangen van onze sector

Afgelopen weken stonden de onderwijssector en onze minister in het brandpunt van de belangstelling. U heeft ongetwijfeld het nodige meegekregen van de vele soorten discussies in de media over allerlei onderwerpen. Al met al schieten onze leerlingen en zeker ook onze sector als geheel daar weinig mee op. We blijven ons dan ook vooral focussen op de belangen van onze sector in al onze contacten.

Hieronder een capita selecta van de onderwerpen die de afgelopen weken de revue zijn gepasseerd.

De voorjaarsnota

Over de voorjaarsnota ([klik hier](#)) is inmiddels duidelijk dat er voor het onderwijs als gehele sector een bezuiniging op komst is. Door verschillende organisaties is de voorjaarsnota geanalyseerd en het lijkt erop dat er structureel geld vanaf gaat. [Lees hier de analyse van de VO-raad](#). [Lees hier de analyse van VOS/ABB](#).

Wat nergens te lezen was, is dat tegen deze stroom in er voor het praktijkonderwijs wel degelijk een succes te noemen is! Na jaren lobbyen door ons, de scholen, en met veel steun van Groen Links en de PvdA is er eindelijk geld uitgetrokken voor een reisproduct voor leerlingen die de Entree-opleiding volgen in het praktijkonderwijs. Hoe dit wordt uitgekeerd en aan wie precies (andere bovenbouw-leerlingen maken immers ook reiskosten als ze naar een stage moeten) moet nog worden uitgewerkt, maar het begin is er!

Echt fijn voor onze leerlingen!!! En ook maar weer een bewijs dat de aanhouder wint. Met veel dank aan Praktijkschool De Einder uit Den Haag, Lisa Westerveld van Groen Links en Habtamu de Hoop van de PvdA die zich samen met ons niet aflatend hiervoor hebben ingezet en minister Wiersma van de noodzaak van een reisproduct voor onze leerlingen hebben overtuigd.

Leerplusarrangementen

Een wat lastiger punt zijn de zgn. 'leerplusarrangementen'. Vroeger werden dit ook wel de onderwijsachterstandsmiddelen genoemd. Vanaf 1 januari 2024 komen er drie keer zoveel middelen beschikbaar. Daarnaast was bij OCW behoefte aan een nieuwe indicator om deze middelen te verdelen. Deze indicator is door CBS ontwikkeld. Achtergrond van deze ontwikkeling was dat er een eerlijkere verdeling van het geld zou komen, zodanig dat de kansengelijkheid bevordert zou worden.

Als Sectorraad Praktijkonderwijs zijn wij pas in een laat stadium betrokken bij deze nieuwe indicator en de verdeelmodellen. Toen wij erbij betrokken werden in januari was er door de minister al een besluit genomen waar wij helemaal niet blij mee zijn, nl. dat het praktijkonderwijs niet meegaat in de herverdeling van de middelen zoals dat bij de andere scholen gebeurt, maar apart wordt gezet, met een apart budget. De reden daarvoor is dat alle kenmerken van leerlingen die voor een leerplusarrangement in aanmerking komen, veelvuldig voorkomen in het praktijkonderwijs. Zo zou er dan te veel geld naar het praktijkonderwijs gaan.

Voor ons is dit onbestaanbaar. Zo kan het in het voorstel van de minister voorkomen dat een leerling op het vmbo of de havo wel financiering (voor de school) ontvangt, en een leerling op het praktijkonderwijs met dezelfde kenmerken niet. Wij hebben dan ook aangegeven dat wij ons distantiëren van alle besluiten in dit verdeelmodel die na dit besluit om ons apart te zetten worden genomen. De minister heeft de Tweede Kamer geïnformeerd over het feit dat het praktijkonderwijs apart behandeld zal worden in het leerplusarrangement in zijn brief over kansengelijkheid. ([Deze treft u hier aan](#) zie noot 18.) De CBS indicator is inmiddels ook openbaar (zie artikel ook elders in deze flits). Het rapport treft u [hier aan](#).

In juni vindt over kansengelijkheid een debat plaats, waarbij wij aan de kamerleden zeker ons punt kenbaar zullen maken. Hoewel er in zijn algemeenheid meer geld wordt uitgetrokken voor kansengelijkheid vinden wij deze ontwikkeling van het uit kostenoverwegingen apart zetten van het praktijkonderwijs zeer betreurenswaardig en onwenselijk. Op deze manier schiet deze nieuwe verdeling en de indicator zijn doel volledig voorbij: in plaats van tot meer kansengelijkheid leidt het tot een extra vorm van kansongelijkheid. De leerlingen, met hun leerlingkenmerken, zijn er immers nog steeds. Die verdwijnen niet, en de scholen moeten met dat gegeven nog steeds aan de slag. We komen hier later nog op terug.

De Staat van het Onderwijs

Het was ronduit teleurstellend, dat wij ook in deze Staat van het Onderwijs ([download hier](#)) maar zeer zelden het woord 'praktijkonderwijs' lazen. Veel ging het over basisvaardigheden als rekenen en lezen. Weinig over burgerschap en praktisch leren. Ook in de reactie van de minister ([klik hier](#)) ging het nauwelijks over praktisch lerende leerlingen in het voortgezet onderwijs. Er was wel veel aandacht voor het mbo, maar niet voor het praktijkonderwijs of vmbo basis/kader. Heel erg jammer. Wel heeft de minister beloofd nu vaart te maken met een brief over praktisch onderwijs in het voortgezet onderwijs en een visie op beroepsonderwijs. Hij kondigt aan dit voor de zomer aan de Tweede Kamer te willen sturen. Dat lijkt ons erg ambitieus aangezien de gesprekken met het veld daarover nog (opnieuw) moeten worden opgestart. Een vorige poging om tot een visie te komen strandde eerder vorig jaar.

Hopelijk maakt de minister nu serieus werk van een visie op praktijk- en beroepsonderwijs in het VO. Te lang is er in deze kabinetsperiode onvoldoende oog geweest voor het praktische leren.

25 jaar praktijkonderwijs

Ondertussen zijn de voorbereidingen voor ons congres: 25 jaar praktijkonderwijs in volle gang. Het belooft een mooi congres te worden, met spraakmakende gasten. Het definitieve programma is bijna rond en wordt zo snel mogelijk rondgestuurd. Tot zover!

Nicole Teeuwen